

ORDET FRITT

Hva nå?

Ifølge kapitulasjonsbetingelsene i 1940, som Adresseavisen offentliggjør 4. ds., lyder § 1 i overenskomsten:

«De samlede norske stridskrefter legger ned våpnene og vil ikke igjen gripe til disse mot det tyske rike eller dets forbindelser så lenge den nåværende krig varer.»

Ja, slik lyder den første betingelse og den er klar nok — dessverre må man kanskje helst si i dag. Da ingen ansvarlig norsk myndighet, så vidt meg bekjent, har protestert mot gylldigheten av denne overenskomst, må den følgelig være godkjent, men da melder der seg også en rekke spørsmål som almenheten har rett til å kreve svar på.

Høyesterettsadvokat Holthes uttalelser i 1940 og høyesterettsadvokat Capelens betingelser for i 1945 å gå inn som justisminister i regjeringen lar formode at iallfall disse nøkterne, besindige og rettsbevisste jurister har kjent til overenskomsten. Men hvordan med grosset av våre jurister og domstolene? Jeg må i denne forbindelse minnes stortingspresident Hambros uttalelse i Frimurerlosjen i oktober 1945: «Vi er dessverre mere rettsløse i Norge i dag enn i den verste

tyskertiden.» Dette fra den nordmann som mere enn noen annen har æren av at vårt land kom gjennom krigens mange vanskeligheter.

Hvis overenskomsten fra norsk side ikke ble overholdt, hvilke motforholdsregler var tyskerne da berettiget til å ta etter Haagkonvensjonen?

Jeg har tidligere hevdet og bestyrkes nå ytterligere i min oppfatning: Rettsoppgjøret er begynt i den gale enden. Det har i dag mindre å si, hvem der er skyld i dette enn at best mulig på en rettferdig basis å finne en ordning verdig et sivilisert samfunn, en ordning som ikke sår splittelsens og misnøyens sed i vårt folk. Det kan bli en vanskelig og kjedelig oppgave på mange måter, men likevel nødvendig.

S. Engelbreth Møller.